FALAKATA COLLEGE

Test Examination - 2017-18 Time : 4 Hrs.

Class : BA Subject : Sanskrit (Hons) F. M. : 100

Paper : I + II Part - I

Unit - I 10x1=10

१. दयोधनस्व राज्यशासन विषये द्रौपदी यदुक्तं तच्छ्वं सरल संस्कृतभाषया प्रतिपादयन (संस्कृतेन)

अथवा 'स्वप्नवासवदत्तम्' नाटके यौगन्धरायणस्य भूमिक आलोच्यताम्

२. संस्कृतेन देवनागरीलिप्यां व्याख्या-कार्या (एकस्य) 6x1=6

क) स किंसखा साधु न शास्ति योऽधिपं
हितान्न यः संशृणुते स किम्प्रभुः ।
सदानुकूलेषु हि कुर्वते रतिं
नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः ॥

ख) कातरा येऽप्यशक्ता वा नोत्साहस्तेषु जायते ।
प्रायेण हि नरेन्द्रश्रीः सोत्साहैरेव भुज्यते ॥

३. मातृभाषया अनुवादः कार्य (एकस्य) 5x1=5

क) कृतप्रणामस्य मदीं महीभुजे जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः ।
न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ।

ख) गुणानां वा विशालानां सत्काराणां च नित्यशः ।
कर्त्तारः सलभा लोके विज्ञातारस्तु दुर्लभाः ॥

४. देवनागरीलिप्यां संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत (एकस्य) 5x1=5

a) Education is the backbone of development. There is no life without education.

b) Viswanatha was a writer of 'Sahitya darpana' His work became popular on Alamkara. His father candrasekhara was a poet and grand father, Narayana was a very leaned man.

५. द्वयस्य ससूत्रं संज्ञानिर्णयं कुरुत - 3x2=6

संहिता, टि, सवर्ण, इत, उपसर्ग, निपातः ।

६. चतुर प्रत्याहारान निर्मायत 1x4=4

इण्, एच्, यण्, चर्, अट् खय, एङ, जश्

७. व्याख्या कार्या (द्वयस्य) : 3x2=6

वृद्धिरेचि, रात्सोऽव्यवायावः, इकोयणचि, तिङशित सार्वधातुकम् ।
वर्तमाने लट्, अतोऽम, अर्धवधातुप्रत्ययः ।

अथवा वाच्यपरिवर्तन कुरुत (त्रयाणाम्) 2x3=6

क) सीता पुस्तकं पठति ख) शिशु हसति ग) बालकैः साधु पूजितः

घ) स वेदान पठितवान् ङ) त्वं फलानि भुक्तवान्

८. ससूत्रं पदसाधनं कुरुत (द्वयस्य) 4x2=8

रामः ज्ञानम्, वारि, रामाय, रामात्, फलानाम्, लतानाम्

अथवा

ससूत्रं पदसाधनं पदसाधनं कुरुत (द्वयस्य) 4x2=8

अपठत्, सेवावहे, पठानि, पठतु, सेवते

Unit - II

९. चण्डालकन्यायाः चरित्रचित्रणं कादम्बरी कथामुखमाश्रित्य विविच्यताम्। 10

अथवा

अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटके हंसपदिकाया उपाख्यानस्य तात्पर्यय विश्लेषणं कुरुत।

१०. एयस्य अनुवादः करणीय : 5

क) शुश्रूषस्व गुरून् कुरु प्रियसखीवृत्ति सपत्नीजने
भर्तुर्विप्रकृतापि रोषणतया मास्म प्रतीपं गमः।
भूयिष्ठं भव दक्षिणा परिजने भाग्येष्वनुत्सेकिनो
यान्त्यवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः॥

ख) यस्य च परलीकाद् भयम्, अन्तपुरिकालकेषु भगंः, नुपुरेषु मुखरता, विवाहेषु करपीडनम्, अनवरतमुखाग्निद्धमेनाश्रुपातः, तुरतेपु कशाभिघातः मकरध्वजे चापध्वनिरभुत्।

११. एकस्य पादपूरणं देवनागरीलिप्यां कुरुत – 5

क) चित्रे निवेश्य परिकल्पित सत्त्वयोगा
....

ख) ....
चिरस्य वाच्यं न गतः प्रजापतिः॥

१२. देवनागरीलिप्यां सन्धिविच्छेदं कृत्वा पुनः लिखत – 3

नाग्रेव यो निर्भिन्नरातिहृदयो विरचित नरसिंहरूपाडम्बरम्
एकविक्रमाक्रान्तसकलभुवनतलो विक्रमायासितभवनत्रयं जहासेव वासुदेवम्।

१३. द्वयो उदाहरणसहयोगेन संज्ञानिर्देशं कुरत – 5x2=10

शार्दूलविक्रीडीतम्, शिखरिणी, इन्द्रवज्रा, रुचिरा, वसन्ततिलक

१४. गुरुलघुनिर्देशपूर्वक संज्ञासहकारेण छन्दो निर्णय कुरुत (एकस्य) 5

क) पातुं न प्रथमं व्यावस्यति जलं युस्मास्वपीतेषु या।

ख) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनाऽपि रम्य

ग) गोष्ठे गिरि सव्यकरेण धृत्वा।

१५. क) कि तावद् वृत्तम् ? तस्य शेदानालोचयत। $2^1/_2$

ख) गन निर्णय प्रसगं आलोच्यताम्

१६. का सन्धिः ? सभेदं विविच्यताम्। $2^1/_2$

अथवा

अर्थोपक्षेपकस्य स्वरूपं सभेदं सोदाहरणं आलो च्यताम्। 7

FALAKATA COLLEGE

Test Examination - 2017-18

Class : BA

Subject : Sanskrit (Hons)

Time - 4 hrs.

Paper : III + IV

2nd Year

Full Marks - 100

१. प्रश्नत्रयं समाधेयम् (घ, ङ, च प्रश्नतः एकस्य संस्कृत भाषया लेखनीयू) 12x3=36

क) ऋग्वेदस्य धर्मनिरपेक्षसूक्तनां वैशिष्ट्यं किम् सोदाहरणं पर्यालीचयत ।

ख) वैदिकयुगे 'नारीणामस्यानम् इति विषयमाधारीकृत्य प्रवन्धमेकं रचयत ।

ग) उपनिषद ग्रन्थानां प्रतिपादयविषया गुरूत्वं च विशदीक्रियताम् ।

घ) भारतीयसंस्कृतौ समाजे साहित्य च रामायणस्य प्रभावं विशदीक्रियताम् ।

ङ) किं नाम गीतिकाव्यम् ? संस्कृतसाहित्ये गीतिकाव्यं कतिविधम् ? गीतिकाव्यद्वयामाधारीकृत्य प्रवन्धमेक रचयत ।

च) संस्कृतसाहित्ये पेतिहासिक - काव्यानां संक्षिप्तः परिचय प्रदान करोतु ।

२. टिप्पनी कार्या (द्वयस्य) 5x2=10

शतपथव्राहण, तेतिरीयोपनिषद, मृच्छकटिकम्, व द्धचरितम्, हितोपदेशम्, चम्पूकाव्य।

३. प्रश्नत्रयं उत्तरं प्रदेयम् – 10x3=30

क) अर्वाचीनकाले विरचितानां ऐतिहासिकनाटकानां पस्चियः प्रदेयः ।

ख) लघुकथ किम् ? अर्वाचीनकाले संस्कृत-विरचितानां संस्कृत-लघुकथानां संक्षिप्तः परिचयः देयः ।

ग) आयूर्वेदः किम् ? आयुर्वेदचर्चा प्रसगें विशदी – आलोच्यताम् ।

घ) को नाम व्यवहारः ? याज्ञवल्कयस्य मतमवलम्व मतमालोव्यताम् ।

ङ) को नाम संस्कारः ? मनुसंहितायाः द्वितीयाध्याये द्विजातीनां संस्कारविषये यदुपदिष्टं तत्सर्वं सवितर्कमालोच्यताम् ।

च) प्राचीनसंस्कृतसाहित्य ज्योतिविदया प्रसगें विशदीक्रियताम् ।

छ) राज्ञाम् आत्मरक्षाविषये कौटिल्यमतानुसारे आलोच्यताम् ।

४. प्रश्नद्वयं समाछेयः – 4x2=8

व्याकरण-शास्त्रम्, लीलावती, गान्धर्वविद्यया, जीवनाधारितं नाटकम्

५. संस्कृतभाषया एकस्या व्याख्या कार्या (देवनागरीलिप्यों लेखनीयम्) 5x1=5

क) न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति ।
हविषा कृष्णवर्त्मेव भूय एवाभिवर्धते ।।

ख) इन्द्रियाणां तु सर्वेषां यदयेकं क्षरतीद्रियम् ।
तेनास्य क्षरति प्रज्ञा दृतेः पात्रादिवोदकम् ।।

६. संक्षिप्तमुन्तरं प्रदेयम् – (द्वयोः) 3x2=6

क) प्रमाण, साहस, स्त्रीधन, प्रतिभू, सीमाविवाह

७. त्रयाणां पदसाधनं क्रियताम् – 6x1=6

दाक्षी, शैवः, शिद्वक्षकः, गार्गी, दानीयः, पाणिलीयम्, कारकः

अथवा लधुसिदधान्तकौमुटयानुसारं स्त्रीप्रत्ययानां प्रयोगविषये ..... टिप्पनी लिखयताम् ।

FALAKATA COLLEGE

Test Examination - 2017-18

Class : BA | Subject : Sanskrit (Hons) | Time - 4 hrs.

Paper : VII + VIII | 3rd Year | Full Marks - 100

Unit - I

१. हिरण्यगार्भ सूक्तस्य चारित्रिकं वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत। 8

अथवा

शुनःशेपे उपाख्यान विषये विशदि आलोच्यताम्।

२. बृहदारण्यकोपनिषदनुसृत्य ब्रह्मणः बन्धन् च मोक्ष विषये विशदि आलोच्यताम्। 10

अथवा

मुनिसूक्तम् आधारीकृत्य प्रबन्धमेकं विरचयत।

३. वैदिक असमापिका क्रिया अथवा लेट् लकार विषये आलोच्यताम्। 12

४. संस्कृतेन व्याख्या कार्या (एकस्य) 5

क) य आत्मदा बलदा यस्य विश्व
उपासते प्रशिषं यस्य देवाः।
यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः
कस्मै देवाय हविषां विधेम्॥

ख) समानी व आकूति समाना हृदयानि वः।
समानमस्तु वो मनो यथा वः सुसहासति॥

५. आग्लभाषया वङ्गभाषया वा अनुद्यताम् 4

क) अग्निर्होता कविक्रतुः
सत्यश्चित्रश्रवस्तमः।
देवो देवेभिरागमत्॥

ख) जाया तप्यते कितवस्य हीना
माता पुत्रस्य चरतः क्वं स्वित्।
ऋणावा बिभ्यद्धनमिच्छमानोऽ
न्येषामस्तमुप नक्तमेति॥

६. व्याख्या कार्या 5

अग्निषोमप्रणयने 'उप त्वाग्ने' इत्यादिकोऽनुवचनीयस्तृचः॥

अथवा

येनाहं नामृता स्यां किमहं तेन कुर्याम्। (संस्कृतेन)

७. द्वयोः टीका प्रदेया - 3x2=6

आग्नेयक्रतु, विनियोग, आयान, तृच, स्तोत्र।

अथवा

द्वयोः व्याकरणिकी व्याख्या कार्या - 3x2=6

क) बलदा in Q. No. 4 (क)

ख) कविक्रतु: in Q No 5 (क)

ग) तप्यते in Q No 5 (ख)

Unit - II

८. व्याख्या कार्या (त्रयाणाम्)

क) उपान्वध्याङ्वसः ख) अपवर्गे तृतीया ग) षष्ठी चानादरे । 4x3=12

घ) कर्तृकरणे कृता बहुलम् ङ) संख्या वंश्येन । च) अर्धं नपुंसकम् ।

९. टिप्पणी कार्या (द्वयस्य)

नित्यसमास, वृत्ति, समर्थ, आधारभेद, करण, उपसर्जन 4x2=8

१०. व्याख्याकार्या (द्वयस्य)

क) कृति किम् ? तद्धिते मा भूत्, कृतपूर्वी कटम् । 4x2=8

ख) विभाषा इति योगविभागागुणे क्रियाश्च कथत् ।

ग) उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसी ।

घ) हानिवदाधिक्यमपि उष्मानां विकारः ।

११. व्याख्या कार्या (एकस्य)

क) क्रियायाः फलनिष्पत्ति यद व्यापारादनन्तरम ।
विवक्षते यदा यत्र करणं तु तदा स्मृतम् ।।

ख) अपादान-सम्प्रदान - करणा धारकर्मणाम् ।
कर्तुश्चान्येसन्देहे परनेव प्रवतते ।।

१२. विभक्ति निर्णयं कुरुत (ससूत्रं च सकारणं चतुर्णाम्)

क) अधीते व्याकरणो ख) प्रासादात् प्रेक्षते ग) केशेषु चमरों हन्ति 4x1=4

घ) वाताया कपिला विद्युत् । ङ) मातुः निलीयते कृष्णाः च) सतां पूजितः

१३. ससूत्रं पदसाधनं कुरुत (चतुर्णाम्)

प्रत्यक्षम्, किंराजा, सुखप्राप्तः, युवजानि, सरसिजम्, पीताम्बरम्, मातापितरौ 4x1=4

१४. संस्कृत च प्राकृत भाषाद्वयस्व सम्पर्क निरूपनं कुरुत । 10

अथवा

निबन्धमेकं लेखनीयम् -

क) G:S.T ख) विच्छिन्नतावाद अथवा जातीय संहति

ग) भगिनी निवेदिताः घ) वर्गेषु वन्या